

KONSPEKTY 5. LEKCJI, SPOTKAŃ O WOŁONTARIACIE

przygotowane na konkurs dla nauczycieli/ opiekunów na autorskie scenariusze zajęć w ramach projektu „Lepszy świat przez wolontariat”

II miejsce w województwie mazowieckim

autorka: Ela Bielska

Scenariusz I.

Temat: Czym jest wolontariat? Co to znaczy być Wolontariuszem?

Cele:

- zapoznanie z ideą wolontariatu
- kształtowanie postawy poszanowania i odpowiedzialności za innych ludzi
- rozwijanie wrażliwości w zakresie pomagania innym
- zapoznanie z formami pomocy świadczonej przez wolontariuszy
- uświadomienie, że każdy niezależnie od wieku i umiejętności może nieść pomoc drugiemu człowiekowi

Metody pracy:

- prezentacja, film, plakat
- samodzielne dochodzenie do wiedzy
- pogadanka
- burza mózgów
- praca w parach/grupach

Formy pracy:

grupowa, indywidualna, zbiorowa

Środki dydaktyczne:

Karteczki z literami słowa WOLONTARIAT, plakaty o wolontariacie, filmy, zdjęcia, pocięte ilustracje przedstawiające ludzi i zwierzęta potrzebujące pomocy, arkusze papieru, przybory do rysowania i malowania dla każdej z grup, klej, arkusz papieru z napisem – WOLONTARIAT, arkusz papieru z napisem – CHCĘ POMAGAĆ

Czas: 45 min.

Przebieg zajęć:

1. Powitanie przybyłych na spotkanie uczniów.

Celem wprowadzenie swobodnej atmosfery - zabawa: "W tej chwili czuję się jak..." (dzieci kończą zdanie). Rozpoczyna prowadzący, kolejność wypowiedzi regulowana jest przez koordynatora, który rzuca do wybranej osoby piłeczkę.

Zabawę można przeprowadzić w innej formie np.. W dowolnym miejscu wywieszony duży arkusz z napisanym zdaniem. Każdy obecny podchodzi i dopisuje swoje zakończenie. Następnie wspólne odczytanie zapisanych treści.

2. Zapowiedź tematu spotkania

Prowadzący zapowiada zebrany, że temat dzisiejszego spotkania będą musieli ustalić sami. Pomoże im w tym pierwsze zadanie, które muszą wykonać. Uczestnicy otrzymują polecenie wyjścia na teren szkoły i odszukania ukrytych literek. Uczestnicy otrzymują informację, że liter jest 11, a przypięte są na tablicach informacyjnych. (**załącznik nr 1**)

3. Praca nad ustaleniem tematu

Po powrocie, zadaniem uczestników jest ze wszystkich odszukanych liter ułożyć wyraz, który kojarzy im się z pomaganiem. Po odgadnięciu słowa wspólnie staramy

się odpowiedzieć na pytanie z czym kojarzy się nam odgadnięte słowo. W tym celu zebrani otrzymują arkusz papiery ze słowem Wolontariat , na którym dopisują wszystkie wypowiedzi- burza mózgów. Jeden z uczestników notuje zgłaszane skojarzenia na szarym papierze Prosimy każdego zgłaszającego o wyjaśnienie swojej propozycji, lub też pomagamy w wyjaśnieniu. (**załącznik nr 2**).

Na koniec tej części pracy prowadzący dokonuje podsumowania swobodnych wypowiedzi dzieci i podaje definicję słowa WOLONTARIAT - świadoma, dobrowolna działalność podejmowana na rzecz innych, wykraczająca poza więzi rodzinno – przyjacielsko – koleżeńskie. Wspólna analiza definicji.

4. Prezentacja dotycząca wolontariatu.

Można wykorzystać plakaty, film, zdjęcia wcześniej przygotowane. Tu korzystamy np. wolontariat.waw.pl

5. Pogłębienie tematu

Podział dzieci na grupy (3-4 osobowe). Każda grupa dostaje przygotowane ilustracje przedstawiające ludzi i zwierzęta. Zadaniem jest ułożenie plakatu o tematyce związanej z dzisiejszym spotkaniem i nadanie mu tytułu. Grupa po wykonaniu zadania, zastanawia się co może zrobić, aby poprawić życie osoby czy zwierzęcia z plakatu, który wykonała. Wypowiedzi poszczególnych grup. Prowadzący podsumowując podkreśla, że każdy bez względu na wiek może pomagać tym, którzy tego potrzebują. Choć mam 8- 9 lat to również mogę nieść pomoc.

6. Dlaczego ludzie zostają wolontariuszami? - rozmowa całej grupy, swobodne wypowiedzi.

7. Zakończenie

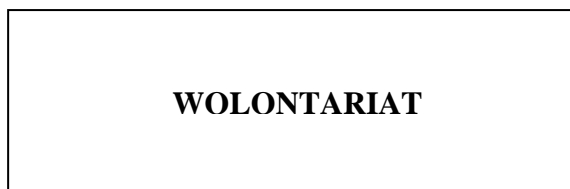
Na przygotowanym arkuszu z napisem "Chcę pomagać" każdy z uczestników spotkania odrysowuje swoją dłoń i wpisuje do niej swoje imię. Dłonie można pomalować farbą i odbić na arkusz. (forma zakończenia do wyboru)

Tak wykonany plakat jest naszym wyrażeniem identyfikacji z grupą Wolontariuszy działających w szkole. (**załącznik nr 3**)

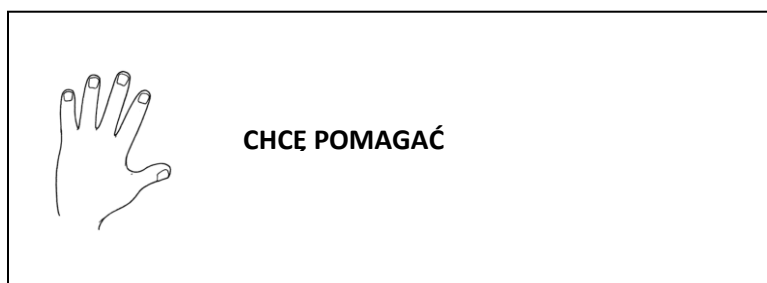
Załącznik nr 1

W	R
O	A
L	T
O	N
I	T
A	

Załącznik nr 2

Załącznik nr 3

Scenariusz II.

Temat: Szkolny sposób na kształtowanie postaw pro społecznych – happening Szkolnego Klubu Wolontariatu

Cele:

- zaprezentowanie idei Szkolnego Klubu Wolontariatu społeczności szkolnej
- rozwijanie wrażliwości w zakresie pomagania innym
- zapoznanie z formami pracy Szkolnego Klubu Wolontariatu
- uświadomienie, że każdy niezależnie od wieku i umiejętności może nieść pomoc drugiemu człowiekowi

Metody pracy:

- happening
- samodzielne dochodzenie do wiedzy
- pogadanka
- burza mózgów

Formy pracy:

grupowa, indywidualna, zbiorowa

Środki dydaktyczne:

Balony najlepiej w niebieskim kolorze, karteczki z określeniami słowa Wolontariat oraz karteczki z określeniami, które do słowa Wolontariat nie pasują, plansze z wyjaśnieniem hasła, tablica z fotografiami rejestrującymi co SKW już zrobił, kartka z napisem – Skrzynka Twoim Pomysłom – Propozycji, klej, flamaster

Czas: 45 min.

Przebieg zajęć:

Happening można przeprowadzić na szkolnym korytarzu dla szerszej grupy uczniów lub dla wybranej klasy

1. Powitanie przybyłych na spotkanie uczniów.

Członkowie SKW ubrani w wolontariacie koszulki (jeśli takie grupa posiada) lub plakietkami ze swoim imieniem zapraszają uczestników do zajęcia siedzącego miejsca. Każdy po kolei przedstawia krótko swoją osobę np. ma na imię Jaś i jestem od 2 lat członkiem SKW itd.

2. Zapowiedź tematu spotkania

Prowadzący zapowiada zebrany, że członkowie SKW pragną przybliżyć wszystkim zebrany ideę Wolontariatu działającego w szkole.

3. Zabawa z balonami

Na środku kładziemy duży arkusz papieru z napisem WOLONTARIAT, oraz kartki z słowami – hasłami. Kartki – hasła leżą odwrócone, jedna na drugiej, tak aby uczestnicy nie mogli ich wcześniej odczytać. W nadmuchiwanym balonach umieszczone są karteczki z słowami – hasłami opisującymi cechy wolontariatu i wolontariusza jak też karteczki z określeniami, które nie mają z naszą tematyką nic wspólnego. Dzieciaki dobierają się parami. Jedna osoba z pary ma za zadanie wybrać jeden balon, przebić go i zdecydować czy hasło na karteczce z pękniętego

balona można uznać jako słowo przybliżające ideę Wolonatriatu i Wolontariusza. Jeśli tak, to zadaniem drugiej osoby z pary jest odszukać wśród zakrytych kartek takie samo słowo i przykleić je na duży arkusz. W ten sposób powstanie nam plakat przybliżający zebranym czym jest Wolontariat i jakie cechy powinien posiadać Wolontariusz. Szkolni Wolontariusze wyjaśniają przyklejane słowa- hasła czytając przygotowane wyjaśnienia. **(załącznik nr 1)**

4. Pogłębienie tematu – Co już zrobiliśmy.

W tej części Wolontariusze prezentują tablicę z fotografiami akcji, które do tej pory wydarzyły się w szkole lub poza jej terenem, a których to organizatorami był SKW.

5. Jak wygląda nasza praca w SKW ? - swobodne wypowiedzi wolontariuszy.

Na zakończenie wypowiedzi wolontariuszy koordynator uświadamia zebranym, że bycie wolontariuszem to nie tylko pomoc w przeprowadzaniu różnych działań, ale to przede wszystkim przestrzeganie KODEKSU. Odczytanie Kodeksu Wolontariusza. **(załącznik nr 2)**

6. Skrzynka pomysłów.

Czas dla zebranych uczestników happeningu. Prosimy o zgłaszanie ich pomysłów, propozycji na działania SKW. **(załącznik nr 3)**

7. Zakończenie

Chętnych zapraszamy do zabawy ruchowej "Mało nas, mało nas" , aby w ten sposób pokazać, że im więcej chętnych do niesienia pomocy tym więcej możemy zrobić.

Załącznik nr 1

TROSKA	CHĘĆ NIESIENIA POMOCY	DAWANIE SWOJEGO CZASU	BEZINTERESOWNOŚĆ
WRAŻLIWOŚĆ	ZARADNOŚĆ	RZETELNOŚĆ	POMYSŁOWOŚĆ
EMPATIA	ODPOWIEDZIALNOŚĆ	DYSCYPLINA	HUMOR
PRACOWITOŚĆ	ASERTYWNOŚĆ	PUNKTUALNOŚĆ	SPOSTRZEGAWCZOŚĆ
DYSCYPLINA	STRATA CZASU	BRAK KULTURY	IGNORANCJA

EMPATIA - zdolność odczuwania stanów psychicznych innych osób, umiejętność przyjęcia ich sposobu myślenia, spojrzenia z ich perspektywy na rzeczywistość

CHĘĆ NIESIENIA POMOCY – usługa wobec osób, które tego potrzebują

BEZINTERESOWNOŚĆ – działanie dla dobra innych, nawet za cenę poświęcenia dobra własnego, działanie bez oczekiwania zapłaty

POMYSŁOWOŚĆ - zdolność do tworzenia nowych pomysłów, projektów, byciu pomysłowym

WRAŻLIWOŚĆ - zdolność przeżywania emocji i odczuwania w

ZARADNOŚĆ - umiejętność radzenia sobie, przedsiębiorczość, obrotność

RZETELNOŚĆ – wypełnianie należycie swoich obowiązków

DYSCYPLINA, SAMODYSCYPLINA – umiejętność panowania nad sobą

TROSKA – chęć pomocy komuś

ODPOWIEDZIALNOŚĆ - przyjęcie na siebie obowiązku zadbania o kogoś lub o coś

Załącznik nr 2

KODEKS WOLONTARIUSZA

- Będę wypełniać wszystkie zadania związane z przyjętą rolą.
- Nie będę składać obietnic, których nie jestem w stanie spełnić.
- W przypadku niemożności wywiązania się ze zobowiązań, poinformuję o tym koordynatora pracy wolontariuszy.
- Zachowam dyskrecję w sprawach prywatnych, będę unikać zachowań, które mogą być niewłaściwie rozumiane.
- Będę otwarty na nowe pomysły i sposoby działania.
- Wykorzystam szansę poznania i nauczenia się nowych rzeczy od innych osób.
- Nie będę krytykować rzeczy, których nie rozumiem.
- Będę pytać o rzeczy, których nie rozumiem.
- Będę działać w zespole.
- Będę osobą, na której można polegać.
- Będę pracować lepiej i z większą satysfakcją, wykonując to, czego się ode mnie oczekuje.
- Będę chętnie uczyć się. Wiem, że nauka jest nieodłączną częścią każdej dobrze wykonanej pracy.
- Będę uczestniczyć w obowiązkowych spotkaniach.
- Postaram się być bardzo dobrym wolontariuszem.

Załącznik nr 3

<p>TWÓJ POMYSŁ</p> <p>NA DZIAŁANIE</p>
--

Projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej

Scenariusz III.

Temat: Rodzice – nasi sprzymierzeńcy i pomocnicy (Spotkanie z rodzicami).

Cele:

-
- wzajemne poznanie się
- integracja rodziców i dzieci należących do SKW
- wzmocnienie więzi
- zapoznanie z ideą SKW
- podpisanie Deklaracji Wolontariusza/Porozumienia o wykonywaniu świadczeń Wolontarystycznych

Metody pracy:

- zabawa
- swobodna rozmowa
- pogadanka
- praca w parach/grupach

Formy pracy:

grupowa, indywidualna, zbiorowa

Środki dydaktyczne:

Kartki z konturem człowieka, koperty z karteczkami cech potrzebnych do tego, aby dobrze wykonać zadanie, plakat – puzzle, karteczki z rozpisany zdanem "Każdy z nas jest potrzebny", klej, flamastry, deklaracje

Czas: 60 min.

Na 2 tyg. przed planowanym spotkaniem przekazujemy poprzez wolontariuszy zaproszenie dla ich rodziców na wspólne spotkanie podczas, którego zostaną podpisane deklaracje.

Szanowni Państwo!
Serdecznie zapraszam
na wspólne spotkanie
rodziców i dzieci należących do SKW

Spotkanie odbędzie się:

dn. 10 października 2013r.
o godz. 17.30

koordynator SKW – Elżbieta Bielska

Przebieg spotkania :

1. Powitanie przybyłych na spotkanie rodziców i wolontariuszy

W słowach powitania warto zaznaczyć jak ważne jest przybycie rodziców razem z dziećmi. To właśnie dzięki ich postawie ich dzieci zdecydowały się działać w SKW.

2. Zabawa - integracja.

Pierwsza runda - Zajmujemy miejsca w kręgu, tak aby przy rodzicu siedziało ich dziecko. Prosimy, aby każdy z rodziców, kolejno przedstawił się – jestem mamą/tatą ....., a następnie powiedział jaką cechę, umiejętność najbardziej ceni w swoim dziecku.

Druuga runda – teraz każde z dzieci mówi jaką cechę najbardziej ceni w swoim rodzicu.

Jest to okazja do tego, aby zarówno rodzice jak i ich dzieci usłyszeli, może po raz pierwszy, o tym jaką cechę cenią w nich najbardziej.

3. Czas dla rodziców

Prosimy, aby chętni rodzice opowiedzieli czy będąc jeszcze dzieckiem mieli w swoim życiu jakieś doświadczenia z działaniami wolontariackimi, pomocą innym, jak to wyglądało.

4. Wspólne zadanie

Zadanie I - Rodzic wraz ze swoim dzieckiem otrzymują przygotowaną kartkę z konturem człowieka i napisem – *Co jest potrzebne do tego, aby dobrze wykonać zadanie.* Ich zadaniem jest udzielenie odpowiedzi na pytanie wykorzystując zawarte w kopertach karteczki i własne propozycje. **(załącznik nr 1)**

Po wykonaniu zadania pary prezentują swoją pracę.

Zadanie II - Proponujemy teraz małą zmianę. Prosimy, aby wolontariusze zamienili się rodzicami. Tak dobrane pary otrzymują do wykonania następne zadanie – mają ułożyć obrazek z puzzli. Na każdej części jest cyferka, której odpowiada kartka ze słowem. Kartki umieszczone są w kopertach. Ze słów ułożonych w odpowiedniej kolejności powstanie zdanie – *Każdy z nas jest potrzebny.* **(załącznik nr 2)**

5. Wręczenie i podpisanie Deklaracji.

Koordinator uroczyście odczytuje tekst Deklaracji, następnie wyczytuje kolejno Wolontariuszy, którzy po otrzymaniu Deklaracji przekazują ją rodzicowi. Rodzic po dokładnym przeczytaniu prosi o podpis swoje dziecko i sam podpisuje się pod tekstem.

Oryginał otrzymują Wolontariusze, kopia zostaje w szkole u koordynatora.

Wcześniej wszystkie Deklaracje zostają podpisane przez Dyrektora Szkoły i koordynatora SKW.

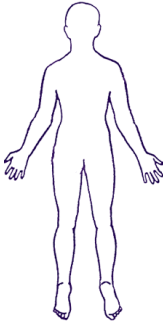
6. Zakończenie

Można przygotować mały poczęstunek. Będzie to okazja do wspólnej, swobodnej rozmowy wszystkich zgromadzonych.

Załącznik nr 1

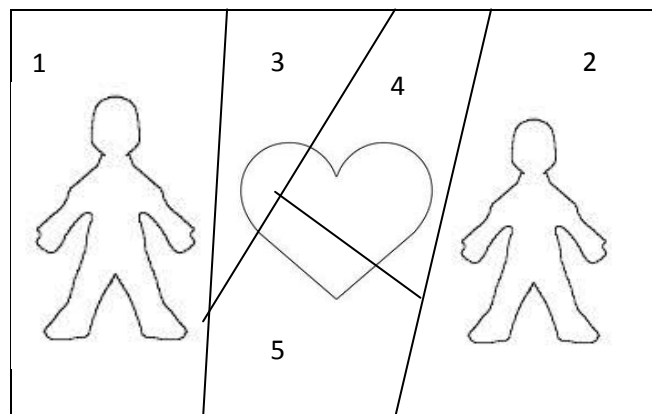
Co jest potrzebne do tego , aby dobrze wykonać zadanie?

Cechy do koperty np. pracowitość, wrażliwość, odpowiedzialność, punktualność, otwartość, stanowczość, empatia, pomysłowość, kreatywność, troska, wyrozumiałość, zaradność, dyskrecja, wytrwałość, spostrzegawczość, zdecydowanie, humor, serdeczność, zrozumienie, rozważa.

Załącznik nr 2

1	KAŻDY
2	Z
3	NAS
4	JEST
5	POTRZEBNY

Projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej

Scenariusz IV.

Temat: "Ratujemy i uczymy ratować" - Wolontariusze szkolą w zakresie pierwszej pomocy

Cele:

- Poznanie zasad pierwszej pomocy
- Oswajanie dzieci z tak ważnymi zagadnieniami jakimi są udzielanie pierwszej pomocy
- Kształtowanie właściwych nawyków – pierwsza pomoc staje się czymś naturalnym.
- uświadomienie, że każdy niezależnie od wieku i umiejętności może nieść pomoc drugiemu człowiekowi

Metody pracy:

- pokaz
- pogadanka
- opis
- ćwiczenia
- samodzielne dochodzenie do wiedzy
- burza mózgów
- praca w grupach

Formy pracy:

grupowa, indywidualna, zbiorowa

Środki dydaktyczne:

Fantomy do nauki resuscytacji, telefony do złożenia dla każdego dziecka, plansze z nr telefonów, książeczka o pierwszej pomocy

Czas: 45 min.

Zajęcia przeznaczone są dla dzieci z oddziału "0" lub kl. I - III

Przeprowadzenie zajęć musi być poprzedzone gruntownym przygotowaniem/przeszkoleniem wolontariuszy, którzy będą prowadzili zajęcia razem z koordynatorem. (wystarczą 3 - 4 osoby)

Przebieg zajęć:

1. Powitanie uczniów

Zapraszamy dzieci do zajęcia miejsc w kręgu, tak aby każdy siedział wygodnie i miał wokół siebie miejsce. Przedstawiamy przybyłych wolontariuszy (każdy podaje imię).

2. Zapowiedź tematu spotkania

Następnie zapoznajemy z tematyką spotkania poprzez ukazanie jak ważne jest udzielanie pomocy poszkodowanym.

Zadajemy pytanie: co to jest wypadek? (czas na wypowiedzi dzieci), czy byliście kiedyś świadkami wypadku, a może wam samym przydarzył się wypadek

Następnie pytamy – co Wy, małe dzieci możecie coś zrobić kiedy jesteście świadkami wypadku.

Po zakończeniu wypowiedzi dzieci zapowiadamy, że nasi szkolni wolontariusze postanowili pokazać swoim młodszym kolegom co mogą zrobić kiedy są świadkami wypadku.

3. Pokaz i nauka wykonania telefonu pod nr 112

Wykład: mający na celu uświadomienie, że podstawowa rzeczą, która możemy wykonać jest zadzwonienie po pomoc. Przypomnienie nr telefonów, pod które należy dzwonić.

Zadanie nr 1- Pytamy gdzie trzeba zadzwonić kiedy chcemy powiadomić o wypadku – wypowiedzi dzieci. Następnie wyznaczeni ochotnicy muszą ułożyć właściwe numery z przygotowanych puzzli z cyferkami, a następnie dopasować nazwę instytucji, do której należy numer. (**załącznik nr 1**)

Zadanie nr 2 - pokazujemy jak najłatwiej zapamiętać nr 112 (jedna buzia, jeden nosi dwoje oczu)

Zadanie nr 3 – rozdajemy kartonowe modele telefonów. Wolontariusze pomagają złożyć.

Zadanie nr 4 – Nauka właściwej rozmowy informującej o wypadku. Pokaz rozmowy w wykonaniu wolontariuszy. W następnej kolejności ochotnik rozmawia przez telefon z wolontariuszem, który przyjmuje zgłoszenia o wypadku pod nr 112.

4. Pokaz udzielania pierwszej pomocy

Wykorzystujemy fantom do resuscytacji. Prezentujemy prawidłowe zachowanie w chwili gdy jesteśmy świadkami wypadku. Krok po kroku z pokazaniem sprawdzania czy osoba poszkodowana jest przytomna, wykonaniem sztucznego oddychania oraz próbą przywrócenia bicia serca.

W pokazie chodzi bardziej o zaprezentowanie prawidłowego zachowania niż nauki dzieci. Pamiętajmy, że są to za małe dzieci, aby od nich wymagać nabycia umiejętności sztucznego oddychania czy masażu. Najważniejsze jest uświadomienie im tego, że mogą wykonać telefon z prośbą o pomoc.

Następnie dzielimy dzieci na małe grupki i dajemy im możliwość wykonania masażu serca na małych fantomach. Wszystko odbywa się pod kontrolą wolontariusza.

5. Zakończenie zajęć

Na zakończenie dzieci otrzymują książeczki z całym instruktażem zachowania się i udzielania pierwszej pomocy.

Zajęcia prowadzone są w oparciu o i z wykorzystaniem materiałów z programu prowadzonego przez WOŚP "Ratujemy i uczymy ratować" oraz własny pomysł (puzzle).

Załącznik nr 1

9	9	9
---	---	---

9	9	8
---	---	---

9	9	7
---	---	---

1	1	2
---	---	---

POLICJA

STRAŻ POŻARNA

POGOTOWIE RATUNKOWE

Temat: Jestem odpowiedzialny za drugiego człowieka.**Cele:**

- zapoznanie z pojęciem odpowiedzialności
- wyrabianie odpowiedzialności za swoje działania
- kształtowanie postawy poszanowania i odpowiedzialności za innych ludzi
- rozwijanie wrażliwości w zakresie pomagania innym
- nauka przestrzegania pewnych zasad, które charakteryzują działalność wolontariuszy
- refleksja nad własnymi zachowaniami, za co jesteśmy odpowiedzialni

Metody pracy:

- objaśnienie
- samodzielne dochodzenie do wiedzy
- pogadanka
- burza mózgów
- praca w parach/grupach

Formy pracy:

grupowa, indywidualna, zbiorowa

Środki dydaktyczne:

Karteczki z zadaniami do wykonania, wykreślanka, cytaty dotyczące odpowiedzialności, karteczki z zadaniami do wykonania w domu, arkusz papieru, flamastry

Czas: 45 min.

Przebieg zajęć:**1. Powitanie przybyłych na spotkanie wolontariuszy**

Spotkanie można rozpocząć od zabawy w dokończenie zdania: *"Jestem tutaj ponieważ..."* (każdy w dowolny sposób kończy zdanie). Jest to okazja do "wysądowania" nastrojów w jakich są uczestnicy spotkania.

2. Zapowiedź tematu spotkania

Prowadzący prosi wszystkich uczestników o wylosowanie karteczki z zadaniem, które mają wykonać zaraz po przeczytaniu treści znajdującej się na kartce. Część z zadań wymaga wyjścia z pomieszczenia; w którym odbywa się spotkanie. Gdy wszyscy są gotowi, prosimy; aby każdy poinformował co miał wykonać. **(załącznik nr 1)**

Po wykonaniu zadań, prowadzący prosi o wysłuchanie kilku tekstów. Teraz zadajemy pytanie: czy ktoś domyśla się o czym będziemy dzisiaj rozmawiali, jaki jest temat naszego spotkania? **(załącznik nr 2)**

3. Co to jest odpowiedzialność?

Burza mózgów - wszystkie wypowiedzi zapisujemy na przygotowanym arkuszu z napisem **ODPOWIEDZIALNOŚĆ**

- dotrzymanie słowa, punktualność, rzetelność, umiejętność przewidywania i przyjmowania konsekwencji własnych zachowań, mądre gospodarowanie czasem, dbanie o zdrowie, dbanie

o otoczenie, dyskrekcja; odpowiedzialność za słowa, wiedza o znaczeniu słów...

Zadajemy pytanie - za kogo i za co, my wolontariusze jesteście odpowiedzialni?

- za siebie samego
- za swoje słowa, myśli, wybory
- za innych, za młodszych, za starszych
- za wspólne dobro
- za środowisko

do każdej wymienionej odpowiedzialności prosimy o podanie przykładu i uzasadnienie.

Praca z wykreślanką. **(załącznik nr 3)**

4. Podsumowanie tematu

Podsumujmy zatem jakie warunki trzeba spełnić, aby być człowiekiem odpowiedzialnym:

1. solidnie wywiązywać się ze swoich obowiązków
2. dotrzymywać obietnic
3. przewidywać skutki swoich czynów
4. ponosić konsekwencje za swoje czyny i słowa

5. Zakończenie

Wolontariusze otrzymują krateszki z zadaniami do wykonania. Mają kartkę pokazać w domu, rodzic z trzech umieszczonych tam zadań wybiera, to które mają wykonać i następnie podpisem poświadczą wykonanie przez dzieci zadania. Wolontariusze muszą pamiętać o przyniesieniu podpisanej karteczki na następne spotkanie. Podkreślamy, że karteczki te są kontynuacją naszego dzisiejszego tematu. **(załącznik nr 4)**

Spotkanie kończymy zabawą – "Kosz i walizka" Uczestnicy decydują co z zajęć przyda im się w pracy wolontariusza a co nie – przydatne elementy zbierają do walizki, a nieprzydatne umieszczają w koszu

Załącznik nr 1

1. Proszę idź do Sekretariatu i poproś o 5 czerwonych kartek.
2. Proszę idź do świetlicy i poproś o klej.
3. Proszę idź do biblioteki i poproś o pożyczenie Słownika Języka Polskiego.
4. Zrób 10 skłonów.
5. Powiedz każdej tu obecnej osobie miłe słowo.
6. Weź kartkę i narysuj duże serce.
7. Proszę idź do oddziału "0" i pożycz 5 różnego koloru klocków.
8. Proszę idź do sklepiku szkolnego i zobacz ile kosztują paluszki.
9. Stań przed nami i powiedz dowolny wierszyk.
10. Proszę wytnij dla każdego kwiatek

Załącznik nr 2

- Jesteśmy odpowiedzialni nie tylko za to, co robimy, także za to, czego nie robimy.
- Kto spełnia swe obowiązki, jest wiernym sługą, ale nie ma żadnego prawa do wdzięczności.
- Człowiek jest odpowiedzialny nie tylko za uczucia, które ma dla innych, ale i za te, które w innych budzi.
- Być człowiekiem to właśnie być odpowiedzialnym.

Załącznik nr 3

O	A	D	H	P	U	O	S
W	C	I	K	E	Y	D	C
Z	B	I	G	A	H	L	K
N	M	O	N	Ś	E	Ć	L

Załącznik nr 4**Zadania do wykonania**

Do wykonania zadania masz tydzień czasu.

Rodzaj zadania (z napisanych poniżej) niech wybierze Ci rodzic.

Poświadczenie wykonania przynieś na kartce z podpisem rodzica na następne spotkanie.

1. Wynieś śmieci
2. Posprzątaj swój pokój lub inne dowolne pomieszczenie wskazane przez rodzica.
3. Poczytaj przez 20 min książkę, która wybierze Ci do czytania mama.